Europejski lobbing pod lupą TI

Transparency International przeprowadziła analizę praktyk lobbingowych i regulacji ich dotyczących, funkcjonujących w 19 krajach europejskich oraz w trzech instytucjach Unii Europejskiej: Komisji Europejskiej, Parlamencie Europejskim i Radzie Unii Europejskiej.

Badanie* wykazało, że tylko w siedmiu z ujętych w nim krajów, w tym w Polsce, istnieją regulacje dotyczące lobbingu. Poprzez dokonaną analizę oceniano na ile procesy decyzyjne chronione są przed niewłaściwymi wpływami. Wzięto pod uwagę w szczególności trzy elementy regulacji lobbingu: przejrzystość, uczciwość i równość dostępu.

Regulacji dotyczących lobbingu nie ma lub są niewystarczające

Jak wynika z przeprowadzonej analizy, kraje, w których przyjęto tego typu regulacje to Austria, Francja, Irlandia, Litwa, Polska, Słowenia i Wielka Brytania. Jednak również w tych krajach regulacje są przeważnie niedostateczne lub nieodpowiednio wdrożone, uchybiając tym samym właściwym standardom przejrzystości, uczciwości i równego dostępu.

Jak twierdzą autorzy analizy, lobbing zbyt często odbywa się za zamkniętymi drzwiami, z dala od oglądu społecznego. Brakuje wskazówek etycznych zarówno dla lobbystów, jak i osób poddawanych lobbingowi. Dodatkowo dostęp do procesów decyzyjnych jest zbyt limitowany co skutkuje tym, że społeczeństwo ma niewielką możliwość wglądu w proces podejmowania dotyczących ich decyzji.

Analiza pokazuje także, że tylko 2 z wziętych pod uwagę krajów – Polska i Łotwa – wprowadziły obowiązek dokumentowania działalności lobbingowej w procesie

stanowienia prawa.

Dodatkowo w żadnym z ocenianych krajów nie ma dostatecznej kontroli nad zjawiskiem „drzwi obrotowych”, odnoszącym się do zbyt swobodnego przenikania się sfer publicznej z prywatną.

Wyniki analizy w ujęciu procentowym

Średnia ocena jakości regulacji dotyczących lobbingu przyjętych w analizowanych krajach wyniosła 31% (przy założeniu, że za 100% uważa się międzynarodowe standardy i najlepsze praktyki). Średnia dla kryterium przejrzystości wyniosła 26%, dla uczciwości i równości dostępu – po 33%.

Natomiast średnia dla ocenianych instytucji unijnych wyniosła 36% (Komisja Europejska – 53%, Parlament Europejski – 37% i Rada Unii Europejskiej – 19%).

W ocenie indywidualnej jedynie Słowenia uzyskała wynik przekraczający 50%. W czołówce krajów znalazły się też: Litwa ze średnią oceną 50%, Wielka Brytania (44%), Austria (40%) i Łotwa (39%). Polska znalazła się na 10. miejscu w zestawieniu uzyskując wynik 33%. Najgorzej wypadły Cypr i Węgry, których średnie oceny wyniosły po 14%.

Wybrane wyniki pod względem poszczególnych kryteriów oceny

W zakresie przejrzystości regulacji najlepiej wypadła Słowenia uzyskując 58%, a najgorzej Cypr z oceną 7%. Polska w tym zestawieniu otrzymała 29%.

Również pod względem kryterium uczciwości najlepszy wynik uzyskała Słowenia (58%). W tym przypadku najgorzej wypadły Węgry uzyskując 17%. Polskę oceniono na 26%.

Pod względem równości dostępu najlepszy rezultat uzyskała Litwa otrzymując 62%. Najniższą ocenę uzyskał Cypr (13%). Polskę w tym zestawieniu oceniono na 43%.

Pełna treść raportu dostępna jest na stronie internetowej Transparency International.

* Transparency International, *Lobbying in Europe - Hidden Influence, Privileged Access*, 2015. http://www.transparency.org/news/feature/europe_a_playground_for_special_interests_amid_lax_lobbying_rules [dostęp: 23.04.2015]

Źródło: transparency.org

Opublikowano w dniu 24.04.2015 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA